

SZENTES ÉS VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen vasárnap és csütörtökön reggel.
Előfizetési ár:
negyedévre 1 frt 25 kr., fél évre 2 frt 50 kr., egész éve 5 frt.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
I. tized 306. sz., Sonnenfeld Sámuel úr házában,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyílt-téri közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt árjegyzék szerint számít fel.

Zavaros fogalmak.

Szentes város képviselőtestületének augusztus 31-én tartott közgyűlésén, úgy a tárgysorozat előtt Bálint József képviselő felszólalása, valamint később, a jövő évi költségelőirányzat tárgyalása során történt több felszólalás arról győzött meg bennünket, hogy amilyen örvendetesen kezdenek javulni a közállapotaink és kezd köztünk lábrakapni az egymás meggyőződésének kölcsönös tiszteletben tartása, sőt — ha az üdvös, — akceptálása is, épp olyan mértékben zavarosak még a fogalmak egy- és más kérdésben.

De — mert a jóakaratot kezdjük tapasztalni minden részen, — ebben korántse látunk még valami nagy veszedelmet, hanem igenis megragadjuk a kínálkozó alkalmat: e zavaros fogalmak tisztázásához valamiben felvilágosítónak hozzájárulni: úgy lehet, hasznára válik ez majd a közjónak.

Bálint József az iránt szólalt fel, hogy — tudomása szerint — az előfogatóság vállalkozójának a szerződése ez év októberben lejár s hogy dacára ennek, ma sem terjesztették még a közgyűlés elé: vajon mi is lesz hát az előfogatósággal? Ugyanez a vállalkozó marad-e vagy nem? Megkötötték-e vele a szerződést vagy nem? És ha igen: milyen vállalati összegré? —

A polgármester erre azt felelte, hogy ezt az ügyet azért nem hozta a közgyűlés elé, mert a szervezeti szabályrendelet szerint: a szegődményesek felfogadása a polgármester jogkörébe esik s így az előfogatóság felfogadása nem tartozik a képviselőkre. Mire az interpelláló úgy vélte, hogy biz ottan elő kellene az ilyent terjeszteni és olcsóbb előfogatost is kapnának árlejtésen; — úgy, hogy a polgármester végre is kijelentette, hogy: ám jól van, legközelebb a közgyűlés elé fogja hát hozni az ügy mibenállását.

Hogy ez a kérdés ebben a formában és megoldásban nyert ezúttal a közgyűlés előtt elintézését: nyilván arra vall, hogy megvan a fogalomzavar.

Mert ha szabályrendeletileg a polgármester joga a szegődményesek felfogadása és az előfogatóság vállalkozója is szegődményes, — az esetben jogtalan volt a Bálint József felszólalása és helytelen — akármilyen előzékenységek tessék is — a polgár-

mester engedékenysége, hogy — ám jól van, a közgyűlés elé fogja hát hozni az előfogatósági ügyet. Helytelen pedig az ilyen engedékenység azért, mert attól csak verszemet kapnak egyesek, belenyúlni a mások jogkörébe és azt megnyírnbálni s akkor könnyen megeshetik, hogy a közgyűléseken igen gyakran lesz alkalma a képviselőnek olyan dolgokkal bibeledni és lopni az időt, amikhez alapjában nemcsak hogy semmi köze nincsen, de joga se, hogy követelősen lépjen fel.

A dolog azonban nem így áll az adott esetben és a fogalomzavar nyilván nem Bálint József, de a polgármesternél van meg.

A szabályrendelet nem ismer szegődményes előfogatost és igaz ugyan, hogy a szegődményeseket felfogadni és elbocsátani, az illető főtisztviselők meghallgatásával — a polgármester joga; de viszont igaz az is, hogy az előfogatós nem lehet szegődményes, hanem csupán vállalkozó, és amiszereződést vele az előfogatós fuvaroknak saját erejéből való előállítására kötnék, nem a szolga és gazda, hanem a vállalkozó és vállalatba adó közt létrejövő vállalati szerződés, melyet tehát minden esetben kötelessége a hatóságnak jóváhagyás végett a képviselői közgyűlés elé terjeszteni.

Ez annyira kétségbe vonható, hogy az esetre, ha akár az érvényben lévő, akár a módosításra tervezett szabályrendelet szövege szegődményesnek minősítene az előfogatost: hát akkor feltétlenül gondoskodni kellene arról, hogy ez az intézkedése a való helyzetnek megfelelően módosíttassék.

Igenis alkalmoszerű volt hát a Bálint József felszólalása és egészen alaptalan a polgármesternek az ő törvényes jogára történt hivatkozása. Ha megvolt eddig az a helytelen gyakorlat, hogy az előfogatóság vállalkozóját olyan szegődményesnek tekintették, akit a polgármester kénye szerint felfogad vagy elbocsát: meg kell ezt szüntetni végképen, mert ez — miután az előfogatós a városnak fuvaros vállalkozója — a képviselő jogkörének csonkítása volt, mit a jövőben eltérni nem szabad.

A másik dolog, amiben fogalom-

zavar van nálunk: a költségvetés tárgyalásakor pattant ki. A személyi kiadások közt ugyanis ott szerepel a városi gépészlakatos évi 500 frt fizetéssel, holott A r a d i Kálmán rendőr-főkapitány felszólalásából azt tudtuk meg, hogy bizony 8—10 éve nincsen már a városnak gépészlakatos.

A főkapitány ez okon töröltetni kívánta a tételt, mire azt vetették el, anek, hogy — nem lehet, mert az állás kreálva van a statútumban és így, ha nincsen is betöltve évek óta, mégis felveendő a dotációja a költségvetésbe.

Ez az utóbbi állítás feltétlenül igaz. Ami állást a statútum előír: be van töltve vagy nincsen, annak a javadalma a költségvetésben előírányozandó.

De ebből önként következik, hogy viszont ami állást meg a statútum meg nem állapít, ha be volna is töltve, annak a dotációját meg nem szabad felvenni a költségvetésbe. Továbbá önként következik ebből az, hogy — ha az ilyen statútumszerű bár, de be nem töltött állásra fel is vesszük a költségvetésben a javadalmat: azért — ha ezt a pénzt aztán évközben más címeken elkölti is a nemes tanács, a legkevesebb, amit tőle a képviselő megkövetelhet és ami törvényes kötelessége is, az, hogy erre a költsézésre, átutalásra közgyűlési felhatalmazást kérjenek.

E helyett itt azt tapasztaljuk, hogy évek óta nincsen pénztári maradvány, tehát elköltik a be nem töltött állásokra előírányozott javadalmat is, de erre soha a képviselőtestülettel felhatalmazást nem kérnek. Továbbá tapasztaljuk, hogy — bár helyesen fogják is fel a dolgot, mely szerint a be nem töltött statútumszerű állások javadalma is felveendő a költségvetésbe: dacára ennek viszont felvették 5 olyan hivataloszolga fizetését is a költségvetésbe, akinek állása jogerős statútummal vagy statútum-módosítással szervezve nincsen.

Nem kell — uraim — kicsavargatni a törvényes rendelkezések módját, hogy azok kény szerint forduljanak erre vagy amarra.

Tessék csak tisztába jönni a fogalmakkal s akkor megszűnik az ilyen paragrafus-csavargatás.

Városi közgyűlés. Nyolcadik éve, hogy — tehetségünk szerint — részt veszünk Szentés város közéletéből, de elmondhatjuk, hogy ez idő alatt soha a város képviselőtestülete még olyan alapos megrostálás alá nem vett egyetlen költségelőirányzatot se, mint ahogy ez az augusztus 31-iki közgyűlésen az 1897. évi költségelőirányzattal történt, melyet bevételi és kiadási részében mondhatni tételről-tételre vettek boncolás alá, hogy a lehető legrealisabb alapon állapíthassák meg a jövő év háztartásának mérlegét.

Örvendetes bizonyoságtétel volt ez az alapos megrostálás a mellett is, hogy a közös, az egyesült jóakarattól mindég több áldás járul a közőra, mint az átkos visszavonásból, ádártpártusokból és hogy igenis nem lehetetlen, bölcs belátással egyértelműen járni el a helyi közérdekekben — mindannyiunk javára, — a különböző pártoknak.

Hogy pedig mennyire szükséges ez a kölcsönös jóakarattal és közös eljárás éppen a költségvetések tárgyalásánál, ez viszont kitetszik abból, hogy az 1897. évi ily előirányzat letárgyalását — bár ez az áldásos két tényező vezette, dacára ennek az együttes erő se talált meg némely sarkalatos hibákat a költségvetésben minden körültekintő figyelmű dacára sem s így ezeket korrigálni most már a vármegyei főlötes hatóságának leszen a kötelessége; — amire az alkalmat meg kell és meg is fogjuk adni és ami a költségvetésünk mérlegét — az adófizetők javára fogja mindenesetre megváltoztatni.

A közgyűlés lefolyásáról egyébként a következőkben referálhatunk:

Elnök: Burián Lajos polgármester a gyűlést megnyitván, a tárgysorozat előtt Bálint József szótval fel az elfogatózás valalatba adása ügyében. E felszólalással és az arra adott polgármesteri válasszal lapunk élén foglalkozunk és így itt csak annak a felemeltetésére szoritkozunk, hogy a közgyűlés a választ tudomásul vette.

Ezután tudomásul vették a pénztárak megvizsgálásáról szóló jelentéseket, valamint a polgármester jelentését Józsa i Sándor birtoknyilvántartó elhalalozasáról is, kinek elvesztése fölött érzett fájdalmát a képviselőtestület egyöntetűen örökíti meg.

Helyettes birtoknyilvántartónak aztán Szépe Kálmán szamtisztet választották meg, aki a hivatalos esküt nyomban letette; míg az így időlegesen megüresedett szamtisztiségre senki se helyettesített, hanem a polgármester lett megbizva, szükség esetén kiscigittől gondoskodni.

A f. évi közmunka-költségvetést, valamint a f. évi pótköltségvetést, mit a mezőrendőri szervezet tett szükségessé, ezután minden vita nélkül elfogadták s végre rátértek a legfontosabbra: az 1897. évi költségelőirányzat tárgyalására, melyet beható viták közben tételről-tételre rostáltak meg és helyesbítettek, mindég a közérdek, a közjó szempontjából.

A ezenközben kifejtett vitákban felszólalásokkal részt vettek: Cicatricis Lajos dr., Sima Ferenc, Szeder János, Novobácky Győző, Kristó Nagy István, Bálint József, Bánfalvi Lajos, Aradi Kálmán, Győry Ferenc, Bugyi Antal, Lakos Imre dr., Pintér Gyula stb. és bizony elmondhatjuk dicsekvés nélkül, hogy a költségvetésen eszközölt módosítások, javítások csaknem pontról-pont, tételről-tételre, a vasárnapi vezércikkünkben közreadott bírálat kifogásaihoz simulnak.

Nevezetesen kimondták Cicatricis

Lajos dr. indítványára egyhangúlag, hogy bevételben és kiadásokban mindenütt, hol az eltérést szerződés nem igazolja, az 1896. évi zárszámadás tételei veendő irányadóul és így az előirányzati tételek ehhez módosítandók.

Hosszabb vita után leszállították a vendéglő bérjövödelmét az előirányzat felére, kimondván, hogy a jövő évben az új vendéglő okvetlen felépítendő.

A legszükségesebbekben kívül törölték a napidijas állásokat, hogy egyszer már vége szakadjon az ezzel üzött visszaéléseknek.

A gőzfürdő kiadási és bevételi tételeit — a házi kezelés behozásának figyelembe vételével — összhangba hozták és megnyirbálták a dologi kiadások tételét is 575 frttal, ami nem sok, de mégis valamelyes megakarítási szándékot jelez.

Ellenben a bevételek közé fiksz tételeként beállították 600 frtot a túl a kurcai épület remélhető hasznosítása fejében és 3000 néhány frtot meg a regáljövödellem ránk eső jutaléka címén, mely utóbbi tétellel szemben viszont az előre nem látható bevételekre tervezett 4000 frtos tétel leszállították 1000 frtra.

Leszállították még a kiküldött napidjai és utazási költségei s az ujoncozási költségek tételét is, míg más apró tételek meg emelkedtek s általában azt mondhatjuk el az így megrostált költségvetésről, hogy az — a közgyűlés figyelmét is elkerült pár lényeges hibán kívül, most már realitás dolgában alig hagy fent valami kívánni valót.

Délután két óra volt, hogy az utolsó tételt is megszavazták és elnök a közgyűlést bezárhatta.

A kamara évi jelentéséről.

II.

Kereskedés.

A kereskedésről szól a kamara 1895. évi jelentésének második része, melynek általános bevezetése után a kerület vasúti állomásain elért teherforgalom kimutatása következik, összehasonlítva az 1893. és az 1895-ik évekről. E szerint a kerület vasúti állomásain 1893-ban (a mikor még az állomások száma is csak 40 volt a mostani 62-vel szemben) a főladás tett 4 millió 233 ezer mázsát, 1895-ben pedig 3 millió 792 ezer mázsát, vagyis kevesebbet 441 ezer mázsával. Meglepe ez a csökkenés és rendkívüli hatást mutatnak a számadatokban egyrészt az 1893. évi jobb kiviteli viszonyok, másrészt pedig az, ami viszont a két év leadási forgalmában is kifejezésre jut, hogy a gabona-szállítás 1895-ben fokozottan és rendkívüli nagy arányokban vette igénybe a vízi útát. Ez a magyarázata részben annak is, hogy a kerület vasúti állomásainak idegen 1. vasúttalról származó leadási forgalma tett 1892-ben 1 millió 278 ezer, 1895-ben pedig 2 millió 331 ezer mázsát, vagyis többet 947 ezer mázsával.

Külön beszámol aztán a jelentés a kereskedés egyes ágairól és azok közt a mult év alatt súlyos viszonyokkal küzdött sertés-kereskedésről és hízalásról s következő adatokat közli:

A sertés-kereskedésre valósággal szerezésen esztendő volt az 1895-ik orszagszerzte és a kerületben is, melynek jelentékeny hízaló telepei vannak, főleg Szegeden és Szabdkán.

Kedzetben jól indult az esztendő erre az üzletágra és az akoltelepeken megvoltak a beállítható teljes létszámok, migsem Szabdkán már 1895. kora tavaszán, Szegeden pedig októberben föllépett a sertésvész. Szegeden a sertéshízalók az összes akolokban teljes állománnyal, mintegy 15—20 ezer darabbal kezdték meg az évet és jó viszonyok között értékesítették hízott sertéseiket, melyeket a kőbányai vész kiütése után

is közvetlenül Csehországba szállítottak, a tengeri magas ára dacára, elfogadható haszonnal.

A kőbányai vész ijesztő hatása alatt természetesen mindinkább apasztották a hízalók készleteiket, úgy, hogy az októberben föllépett járványos betegség már csekély készletet talált, mintegy 3000 darab sertést, melyen aztán az év végeig túladtak a telepek, részint Budapest-Ferencvárosban és a bécsi szürő-társaság újra, részint helyben szalámigyártási célokra.

Ugyanezek a viszonyok voltak ez üzletágban kerület szerzte, amit igazol az is, hogy vasúti állomásaink a sertés-főladás, mely 1893. és 1894-ben 350—360 ezer mázsa közt váltakozott, 1895-ben már csak 290 ezer mázsát tesz. A legnagyobb visszaesés van Szegeden és az itteni telepek állomása 137 ezer métermázsáról 61 ezerre, Szabdkán 101 ezerrel 47 ezerre, H.-M.-Vásárhelyen 30 ezerrel 7 ezerre.

E jelentékeny üzletágnak súlyos viszonyai nagy bajokat hoztak már eddig is, mert egyes telep tulajdonosok teljesen és iszűntették üzletüket, a többiek pedig a lehető minimumra szálítják le, mivel folytonos zárlatok mellett az egészséges sertések kivitele és értékesítése is nagy nehézségekbe ütközik.

Ipar.

Az ipar helyzetéről szól a jelentés harmadik fejezete, melynek általános részében a kisparra vonatkozólag a következőket olvassuk:

A kispár körében még viszonylagosan elfogadható fejlődést nem jegyezhetünk föl és a kerületnek nagy számban letelepített kézmű-iparosai köréből folytonos panaszok hangzanak, hogy alig vagy épen nem tudnak megélni a mesterségük után. A panaszok alaposágát pedig igazolják az általánosan ösmert rossz kereseti viszonyok, melyek anynyival elviselhetetlenebbek évről-évre, mert a kispárosnak eddigi megrendelő és vevő közönsége, a nép is tömeges fogyasztója immár a gyári cikkeknek és eddigi jellegzetes, tehát csak itthon készített lábbel és ruházati szükségleteit is gyárilag előállított készítményekből szerzi be. A szerény műhelyek pedig nem képesek a tömegcikkre áraival versenyezni, különösen mivel a nyers anyagot is drágán szerzik be és másrészt a többnyire vásári elárúsítás is aránytalanul sok költségükbe kerül.

Némileg segíthetne ezen a teljes legyőzetesen a kispárosok szövetkezdése, de a nyersanyag beszerző és közös elárúsításra szóló szövetkezetek megalakulása nagyon lassan halad előre s 1895-ben a kerületünkben egyetlen ily szövetkezet sem létesült, bár a kamara is folyton biztatta az egyesülésre néhány nagyobb városaink iparosaikat.

Nem lehet azt mondani, hogy az iparosok meg ne értenék a szövetkezésnek előnyeit, de az akadály rendszerint a végtelen szegénységükben rejlik, mely mellett a legszegényebb részbe fizetésekre sem igen vállalkozhatnak, másrészt pedig mindenütt fölmerül az a nehézség, hogy az üzletvitelükben eladósodott iparosok nem merészlik kihívni a szövetkezetbe lépés által hitelezőik erélyes föllépését.

A szomorú viszonyok közt levő kispárosok megcsigésének akcióját azért nem lehet tovább halasztani és nagy eredmény volna egyelőre az ipari hitel szervezése, mellyel a kereskedelemügyi miniszter, kapcsolatosan a szövetkezeti ügygel foglalkozik.

Fölötte kívánatos, hogy mivel előbb tudatában legyenek a kispárosok az ügyükkel való foglalkozásnak, mert a dekadencia veszedelmesnek ígérkező arányokat ölt. Mindenesetre jellemző e részben, hogy mikor még pár év előtt is általános jelszó volt az ipari munkára való biztatás, ma az önálló iparosok tömegesen elhagyják műhelyeiket és értéketlen foglalkozással keresik kenyerüket, de még ennél is jellemzőbb az, hogy a bizalmukat vesztő mesterek helyébe fogyó arányok szerint lépnek az újak és immár a munkára erős, bizalomra lelkes fiatal nemzedék sem a megtanult mesterségben keresi életfontartásának alapját.

Kimutatja aztán a jelentés az iparigazgatás statisztikájából is a figyelemreméltó tanulmányokat és utal többek között annak szükségére, hogy a katonai szükségletek szállítása a kisparaszokra bízassék.

Részletesen foglalkozik aztán a jelentés a gyári és kisipar egyes ágainak és azok viszonyainak ösmertetésével, utalva mindenütt a panaszokra és kívánásokra, melyeknek teljesítése sürgős, életbevágó.

Örvendetes része itt a jelentésnek az, ami kedvezőt mondhat a fonó-szövőipar fejlődéséről.

UJDONSÁGOK.

Szentes, 1896. szeptember 3.

— Személyi hír. V a d n a y Andor dr. főispán a nyári üdüléséből tegnap este haza érkezett, szeretetreméltó nevével Szentesre, állandó itt-tartózkodásra.

— Megyei tisztviselők milleniumi jutalma. Köztudomású, hogy Csongrádvármegye törvényhatósági közgyűlése elhatározta, miszerint a vármegyei köztisztviselőknek nyugdíj igényébe két évnek kívánja betudni az országos millenium esztendejét és ezenkívül — megkönnyítendő a köztisztviselőknek a milleniumi orsz. kiállítás látogatását, egy havi fizetést bonifikációként utalványoz ki nekik. A megyebizottság e határozatára most érkezett le a belügyminiszter leirata, mely a f. évnek a tisztí nyugdíj igényre vonatkozóan kétszeres számításba hozása tárgyában hozott határozatot helyben hagyja, az egy havi fizetés bonifikációra nézve azonban, mielőtt e határozatot is jóváhagyná, felvilágosítást kér a miniszter az iránt: vajon mi rendes teher veszi igénybe a 2 százalékos vármegyei házi adót, mennyi az adó összege és mi van belőle rendkívüli vagy millenárius kiadásokkal már is lekötve? Az adandó felvilágosítástól van függővé téve a megyei köztisztviselők millenárius jutalomdíjának kiutalása.

— A dorosmai regále-bérlét. A dorosmai regále-bérlő a szegedi pénzügyigazgatásnál bejelentette, hogy ez év végével a bérléttől visszalép. A regále-bérlő a kincstárral egy évre feltétlenül s két évre feltétlenül kötött szerződést. Dorosma községe 13 ezer forintot ígért akkor a bérléért, melyért 17 ezer forintot adott meg a jelenlegi bérlő. A község minden lehetőséget elkövet, hogy az adóbeszedési jogot ő nyerve el a jövőre.

— Egy tanító nyugdíjazása. Évek és évek hosszú sora óta szolgálja a szentesi református hitközséget odaadó buzgalommal T o r r d a y József tanító. Megöregedett, rokkantta vált a súlyos szolgálatban és nyugomba vágyott, ami most teljesült is, mert a közoktatásügyi miniszter 400 fti évi járandósággal nyugdíjazta. T o r r d a y annyira érdemet szerzett magának a ref. egyház népoktatásügye terén, hogy bizonyára egyháza is méltányolni fogja nyugdíjba vonulásával odaadó szolgálatait.

— Késélés Kisteleken. A megyénkbeli Kisteleknek már megint van szenzációja: egy késelés. Legényemberek háborúztak össze s miután szóval és ököllel nem lehetett kiegyezni az összekülönbözésből, kérsre kaptak. A szűkös eredménye az e fajta diplomáciai bicskaváltásnak egy alaposan megszurkált emberben, aki haldoklófényben van, vagy azóta talán már meg is halt. A csendőrség az esetéről távirati jelentést tett a törvényszéknek Szegedre, a honnan I r á n y i vizsgálóbíró a helyszínére utazott, megejteni a vizsgálatot.

— Ipar-szegélyző sorsjáték. A milleniumi kiállítás igazgatósága tárgysorsjátékot rendezt,

melynek jövedelméből 80 százalék a hazai ipar segélyezésére fordítatik. A játékterv szerint 19848 kiváló műizlést mutató ipari, illetőleg háziipari tárgy sorsoltatik ki 160.000 korona összértékben. A főnyeremény 20.000 koronával van előírányozva. Van még 10.000; 6000; 2000; 1000; 400; 200; 100; 10 stb. koronás nyeremény, melyek közül az első tizenhárom nyereménytárgy értékét a nyerő, 20 százalékos levonás mellett készpénzben is átveheti. A húzás, a m. k. lottóigazgatóság közbenjárásával, f. é. október hó 1-én fog megtartatni, s egy sorsjegynek az ára 40 fillér (20 kr.) Ezen sorsjáték, tekintve annak nemes célját valamint a húzás által nyújtandó előnyöket, a mennyiben a befolyó összegnek 80 százaléka a játszó közönségnek visszaadatik, a támogatásra kétségen kívül igen érdemes s épp ezért azzal hívjuk fel rá olvasóink szíves figyelmét, hogy sorsjegyek Szentesen is kaphatók több szokott elárúsító helyen, de a milleniumi kiállítás igazgatóságánál is megrendelhető, a pénz előleges beküldése mellett.

— Jutalomjáték. Szintársulatunk egyik legtehetségesebb tagja: H a h n e l Arankának ma este lesz a jutalomjátéka, mely alkalommal a jeles fiatal művész S z á r d u m e s t e r V a i j u n k e l e című vígjátékában Ciprienne szerepét játssza. Ugy a modern francia vígjáték-irodalom ezuttal színre kerülő egyik legszellemesebb terméke, mint a jutalmazandó művésznőt sokkal előnyösebben ismeri már közönségünk, semhogy az egyik vagy a másik dicséretre szót kelljen vesztetnünk. H a h n e l Aranka kedvence a közönségünknek és így bizonyosra vesszük, hogy viszonzásul az általa nyújtott annyi élvezetes estéért, télt házzal fogják ma este jutalmazni nemes művészi törekvéseit.

— Tolvaj-csimoták. T u r c s á n y i Lajos csongrádi rendőrbiztos a napokban két kis csavargót fogott el, az alig 11—12 éves S c h u l c z János és T. B a r t h a Pistát, kiknek lelkét, süvölvény-ember voltak dacára is — több rendbeli lopás terheli már. A tolvajcsimotáknál, elfogatásukkor 118 fti — különböző helyekről összelopkodott készpénzt találtak s vallatásra fogva, elmondták, hogy betörő eszközeiket a temető árkában elcsavá őrízgetik. Ott aztán tényleg meg is találta a rendőrség a betöréshöz szükséges csavarkulcsot, rásphyot, feszítővasat stb, amikről az a nevezetes, hogy az ügyes kis tolvajok ezeket is úgy lopták a vasúti állomásról. A rablétre predesztinált süvölvények ügye a fenytő bíróság elé kerül.

— Halálozás. A vármegyeház cinntetőjén lengő gyászlobogó hirdeti, hogy Csongrádvármegyeinek gyászva. T u r k o v i c s János nyugalmazott vármegyei irnok, volt 1848-49. ki honvéde a f. hó 1-én hunyt el 85 éves korában. Alig pár évig élvezhette agyaszában a nyugdíjat, hogy im a halál most örök nyugalomba helyezte. Ravatalára a vármegyei tisztikar feliratos diszes koszorút helyezett és testületileg vett részt tegnap délután a temetésén.

— A javíthatatlan. U r b á n János, ez a 14 éves kis gézengúz arra van predesztinálva, hogy az aszódí javítóintézetbe küldjék. Igazándi tolvajvér szorult beléje s így most is, mielőtt elvihették volna, ismét tolvajolt, ezúttal özv. N a g y Ferencnél 14 fti-ot; — miéért is letartóztatták és átadták a fenytő bíróságnak.

— Szentesi vásár. Az őszi országos vásár ez évben f. hó 19-én veszi kezdetét s az nap valamint 20-án a jószágvásár lesz, sertesfelhajtási tilalommal, míg az árúvásár 21-én lesz.

— Szédelgés varrógép-eladással. Szerkesztőségünk figyelmét arra hívták fel, hogy a napokban egy magát B a r t h a Imrének nevező egyén járt városunkban, aki állítólag N e i d l i n g e r megbízottjaként, varrógépek részletfizetéses vásárlására szerzett vévőket s mint utazó ügynök többektől mintegy 60—70 fti előleget is szedett fel, holott N e i d l i n g e r, egy hozzá intézett táviratra

azt a választ adta, hogy náluk B a r t h a Imre nevű ügynök nincsen. Hát, ha má Szentesen megesezt ez a szédelgés, legalább szolgáljon annak leplezése egy Szentesen mint a megye többi községében figyelmeztetésül a közönségnek, hogy jövőben a szédelgtől óvakodjék.

— Józsgveszedelem. Teés község sertesállományában járványosan lépett fel a sertesőrbán, miéért is a község határát hatóságilag zár alá vették.

— A gózkazánfűlők tanfolyama az általi ipariskolában (Budapestben, VIII. ker. Népszínház-útca 8 sz.) október hó 1. napján nyílik meg s november hó közepéig tart. A beiratások szeptember hó 13-ától szeptember hó 26. napjáig tartanak. A tanfolyam tantárgyát képezi a különféle rendszerű locomból és stabil gózkazánok szerkezetének megismertetése és kezelésének begyakorlása. Tanulókat felvételnek a 18. életévüket betöltött, olvasni tudó önálló lakatosok, kovácsok, ezek segédei, a fémek feldolgozásával foglalkozó gyakrabb munkái s olyan napszámok, a kik már foglalkoztak a kazánok körüli teendőkkel. A felvételre jelentkezők erkölcsi bizonyítványt tartoznak előmutatni s azok, a kik nincsenek munkában, munkakönyveiket mutatják be, a kik pedig munkában vannak, munkaadókiktól bizonyítványt hoznak arról, hogy mióta és milyen szakban dolgoznak. A tandíj 3 forint. Vidékiek a tandíj és a bizonyítványok beküldése mellett levélben is jelentkezhetnek.

Selyem-damasztok 65 krtól,

14 fti 65 krtól méterenként — valamint fekete, fehér színes Henneberg-selyem 35 krtól 14 fti 65 krtól méterenként sima, csikos, kockázott, mintázott, damaszt, s. t. b. (mintegy 240 különböző minőség, 2000 szín és mintázatban s. a. t.) a megrendelt árú postabér és vámentesen a házhoz szállítva, mintaként postafordulattal küld: **Henneberg G.** (cs és k. udvari szállító) **selyemgyára Zürichben.** Svájcha címzett levelekre 10 kros, levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek. (6)

Színház.

A rendelkezésünkre álló szük tér miatt ezúttal csak rövidesen méltatjuk a legutóbbi tudósításunk óta volt színi előadásokat.

V a s á r n a p, szépen télt ház előtt adták W i l d e n r u c h erős realizmusú megírt színművét, a »B ú b o s p a c s i r t á t«, a címszerepben (Lina) H a h n e l Arankával, aki szerepének minden hálás jelenetét teljes érvényre emelte művészi játékával. Kitűnő partnere volt T a n a y Frigyes (Hermann), aki a kéjvádasz vássott századvégi ifjút játszotta meg nagyon jól, míg D é r y (Ágost) ezúttal szintén rá álló szerepökben bizonyította be, hogy a maga helyén színműveitő színpadi erőt. C s i g e Böske (Juliánna) kedvesen komolykodott, de mindenké föltt jó volt C s i g e Lajos (Ále), aki a proletár munkás túrlétszert figuráját domborította ki a legprobb műnászig. A r d a y Attila (Pál) szürke volt, mint mindig. Egyes jelenetekben azonban elfogadható produkált; Á c s I r m a anyókaja szintén jó volt.

K e d d e n, több mint közepes számú és választékos közönség előtt került bemutatásra H e r c z e g Ferenc »H o n t h y h á z a c« című kitűnő színműve, összevágva, kerekded előadásban. A szereplők közül itt is H a h n e l Arankát (Ida) és T a n a y (Sándor) kell kiemelnünk, akik behatolva nehéz szerepük szellembe, érvényre tudták emelni annak minden szép és nemes vonását. Mellettük kivált a kedves gyermekdedségével C s i g e Böske, aki megennivaló bakfisi volt, meg D é r y, kinek egyes jelenetek igen jól sikerültek. A r d a y Árpád (püspök), Á c s I r m a (Etelka) és C s i g e Lajos (Nemere) szintén hozzájárultak az est zajos sikeréhez, bár az utóbbi temperamentumához inkább valók a kedélyes apák a bölcsekedőknek. A r d a y Attila (István báró) olyan savószerű ványadt alak volt, amilyen szintelen a játéka.

Ugy halljuk, a társulat operett és népszínmű személyzete e hét végén jön meg s ekkor viszont a drámai személyzet távozik, melyet közönségünk már megkedvelt. Ha így van: a színgazgató helytelenül cselekszik.

Iskolai értesítés.

A szentesi róm. kath. egyház-tanács és iskolaszék részéről értesitem a szülőket és gyámokat, hogy az elemi iskolákban az 1896/97. iskolai évre a beírások a f. évi szeptember 3. 4. és 5. napjain délelőtt 8—11. és délután 2—4. óráig eszközölhetnek.

Szeptember 6-án reggel 8 órakor lesz az ünneplés »Veni sancte« és szeptember 7-én fog a rendes tanítás megkezdetni.

Figyelmeztetnek egyúttal, hogy a beíráskor a tanítói nyugdíj alap javára minden nővendék után 15 kr. az illető tanító kezéhez fizetendő lesz.

Korbuly Béla.
isk. szóki jegyző.

Irodalom.

A »Vasárnapi Ujság« augusztus 30-iki száma 30 képpel s a következő tartalommal jelent meg: »Egy hazafias szerb főpap« (Zmajnovics Gavril, az új verseci gör. keleti szerb püspök arcképevel.) — Költemények: »Csöndes-édes« Erdélyi Zoltántól; »Egy perccel még« Vrehlicky Jarosláv költeménye (fordította Hetes) — Regénytár: Az óra. Irta Petelei István. (Goró Lajos rajzával.) »Senki fia.« Regény. Irta Verne Gyula (a francia kiadás eredeti illusztrációival.) — »Orosz vendégek a bécsi Burgban.« — »Egy darab Afrika Budapesten« (képekkel az állatkerti néger-faluból.) — A műcsarnok czredévi kiállításából (Gyárfás Jenő, Révész Imre, Ferraris Arthur, Thorma János, stb. festményeinek másolataival.) — »Képek az czredévi kiállításból« (képekkel: Régi hadiszerek a történelmi kiállítás udvarán; katonai léghajók, stb.) — »Nansen Fridtjof« (arcképpel.) — »A nürnbergi kiállítás« (képekkel) dr. Körösi Lászlótól. — »Pannonhalma ünnepe«; (képpel, Asztrik éresek szobra Jankovics Gyulától.) — »A Bajza-ünnep.« — »A tenyészállat-kiállításról« (képekkel.) — Irodalom és művészet, Közintézetek és egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg, stb. rendes heti rovatok egészítik ki a lap tartalmát.

KÖZGAZDASÁG.

Gabonatözsde. (Bpest, szept. 1.) A mai gabonatözsden búzában barátságosan eljődött az üzlet, dacára annak, hogy a

jó vételkedv mellett a kínálat is bőséges volt. Változatlan árák mellett elkelt mintegy 45.000 métermázsza, mely leginkább a tiszavidéki fajokból került ki. A legmagasabb ár 7.45 forint volt 81 kilós tiszavidékiért. A jó kvalitások mellett igen sok megereszkedett és kicsirázott búza is érkezik és ilyen áruért 30—50 krajcárral kevesebbet fizetnek a rendes napi árnál, azokra tehát a napi jegyzések nem mérvadóak. Az utóbbi időben annyira megélénkült forgalom nagy zsákhányt idézett elő, úgy, hogy kölcsönzások is alig kaphatók, a vasútak pedig, különösen a déli vasút, nem rendelkeznek elegendő rinfusa waggonokkal. Ily eszközök hiányában tehát az álmási üzem nagyon hátráltatva van R o z s szilárd irányzatot követ és az árák 10 krajcárjával emelkedtek, elkelt mintegy 1000 métermázsza 6.20—6.30 forinton. A r p á b a n gyenge forgalom mellett az árák változatlanok, malata sör-árpa keresett, míg a gyengébb fajok el vannak hanyagolva. Z a b változatlan, elkelt mintegy 600 métermázsza 5.55—5.65 frton szín és tisztaság szerint. T e n g e r i változatlan.

Laptulajdonos és felelős-szerkesztő: Dr. MÁTÉFFY FERENC

Társ-szerkesztő: BÁNFALVI LAJOS.

Néhai Kiss Ferenc örökösei

tulajdonát képező nagytökei 55 hold tanya föld haszonbérbe kiadó — Értekezni lehet Kiss Zsigmond ügyvéddel.

4—5% mellett

rendes és rendkívüli jelzálog-kölcsönöket kieszközöl, valamint a legnyolódottabb conversiókat — szintén 4—5%-kal rendezi — gyorsan és diszkrétül minden előleg nélkül.

Herczeg Sándor.

Budapest, Gyár-útca 19. szám.

Legfinomabb csemege-sajt
Trappista

Egy karika 1 frt 50 kr, fél karika 80 kr, negyed karika 40 kr. Imperial darabja 15 kr, Camembert darabja 60 kr. Ementhali, Gróy és Parmazán mindig friss minőségben.

Szepességi csemege-sajt

Kis darab 10 kr, nagyobb darab 20 kr. Kassai sonka. Császárhús. Debreceni szalonna Braunschweigi kolbász.

SARDINIA (idei) dobozza 20—30—36 kr.

Dréher-féle kobányai sör (jégbe hűtve)

1 üveg márciusi sör 16 kr. 1 üveg korona sör 18 kr. 1 üveg bak-sör 22 kr.

Ifj. Kovács Sándor
5—5 kereskedésében.

SZIVATTYUK

minden neme, házi, nyilvános, mezőgazdasági és iparcélokra.

UJDONSÁG!

Bower-Barff-féle szabadalmazott inoxidálási módszer szerint inoxidált szivattyúk rozsdamentes elven védve.

Árjegyzékek

ingyen és bérmentve.

W. GARVENS, Wien,

I., Wallfischgasse 14. sz.

Schwarzenbergstrasse 6. sz.

MÉRLEGEK,

legújabb javított rendszerű tízedes, százados és hűtmérlegek fából és vasból, kereskedelmi közlekedési, gyári, mezőgazdasági és ipari célokra. Embermérlegek, mérlegek házi használatra, barommérlegek.

Commandit-társaság szivattyú- és mérleg-gyártásra.

!! ALKALMI VÉTEL !!

POLLÁK és JAKOBOVITS cég

cipő-, kalap-, úri-, női-divat- és rövidárú-raktára

Szentesen, a „Szentesi Takarékpénztár“ épületében.

Miután Szentes városából távozunk és üzletünkkel felhagyunk, a nagyérdemű közönségnek b. figyelmébe ajánljuk raktárunk szives megtekintését, hol a legjobb minőségű áruinkat BEVASARLÁSI ÁRON ALÓL IS szives rendelkezésükre bocsátjuk.

Felkérjük tehát a t. vevő közönséget, hogy ezen igazán ritka alkalmat el nem mulasztani és szükségleteiket üzletünkben beszerezni méltóztassék, minekutána vagyunk

teljes tisztelettel:

POLLÁK és JAKOBOVITS.

Férfi, női és gyermek-cipők, kalapok, nyakkendők. Fehérneműek, ingek, gallérok, készelők, női ingek, háló-kabátok (corzetták), zsebikendők, esztétik. Zsinórdiszek. Illatszerek. Eszernyők. Vállfűzők (mieder). Harisnyák. Szallagok. Rövidárúk. Szappanok. Bőröndök (kofler). Bélelsárúk. Szabókellékek. Kötő- és himző-pamutok stb.

Üzleti állványok is eladók.

5